

Bản tin đặc biệt cuối năm 2022

Bản tin HỢP TÁC XÃ Nông nghiệp

HỢP TÁC XÃ HƯỚNG TỚI NỀN “NÔNG NGHIỆP HIỆN ĐẠI, TUẦN HOÀN, PHÁT THẢI THẤP”

CHỈ ĐẠO THỰC HIỆN:

Thứ trưởng:
Trần Thanh Nam

Cục trưởng:
Lê Đức Thịnh

BIÊN TẬP:
Phòng Kinh tế hợp tác –
Cục Kinh tế hợp tác và
Phát triển nông thôn

Đơn vị thực hiện:

Chào Xuân Quý Mão
2023

BỘ TRƯỞNG **LÊ MINH HOAN**

“ **MỆNH LỆNH
TỔ CHỨC LẠI SẢN XUẤT!** ”

Để thoát khỏi “lời nguyền: Được mùa rớt giá” chỉ có cách chúng ta phải tổ chức lại sản xuất. Đó là mệnh lệnh. Để vượt qua lời nguyền thì phải vượt qua tình trạng manh mún, nhỏ lẻ, tự phát và phải kết nối thành chuỗi - trong chuỗi này có sự hợp tác của những người hợp tác với nhau, trong chuỗi đó có sự hợp tác của cộng đồng doanh nghiệp, hình thành tư duy hợp tác và tư duy liên kết.

Khi Quý vị cầm trên tay bản tin này, Xuân Quý Mão đang đến rất gần. Mùa xuân 2023 đến với phong trào kinh tế tập thể, hợp tác xã nông nghiệp trong khí thế khởi sắc, đổi mới và sáng tạo. Năm 2022, cả nước có thêm 1.160 hợp tác xã nông nghiệp thành lập mới nâng tổng số hợp tác xã nông nghiệp cả nước lên 19.500 hợp tác xã. Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022, Hội nghị lần thứ năm Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới với những quan điểm định hướng mới và các nhiệm vụ giải lớn mang tính chất dài hạn và những mục tiêu cụ thể giúp kinh tế tập thể, hợp tác xã nông nghiệp phát huy được vai trò quan trọng tổ chức lại sản xuất, đẩy mạnh cơ cấu lại nông nghiệp, chuyển đổi từ “tư duy sản xuất” sang “tư duy kinh tế”, hướng tới những giá trị xanh được tạo nên từ chuyển đổi xanh, tiêu dùng xanh, kinh tế xanh và phát triển bền vững, thích ứng với biến đổi khí hậu.

Trong năm 2022 vừa qua, Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn đã nhận được sự quan tâm sát sao của Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, đặc biệt là sự chỉ đạo của Bộ trưởng Lê Minh Hoan và Thứ trưởng phụ trách Trần Thanh Nam cùng sự hỗ trợ, đồng hành của các tổ chức, cá nhân, đặc biệt là tinh thần đoàn kết, hợp tác chặt chẽ của bà con nông dân - thành viên, cán bộ hợp tác xã nông nghiệp đã giúp cho phong trào kinh tế tập thể, hợp tác xã nông nghiệp phát triển mạnh mẽ, vượt qua khó khăn thách thức của đại dịch Covid-19, đóng góp quan trọng vào thành tựu phát triển của ngành nông nghiệp, cũng như sự phát triển chung của kinh tế-xã hội của đất nước.

Nhân dịp năm mới Xuân Quý Mão 2023, Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn xin gửi lời cảm ơn chân thành và xin gửi lời chúc tới quý vị cùng gia đình năm mới sức khỏe, hạnh phúc, an khang, thịnh vượng! Chúc phong trào kinh tế tập thể, hợp tác xã nông nghiệp ngày càng phát triển mạnh mẽ!

Hà Nội, ngày 31/12/2022

CỤC TRƯỞNG CỤC KINH TẾ HỢP TÁC VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

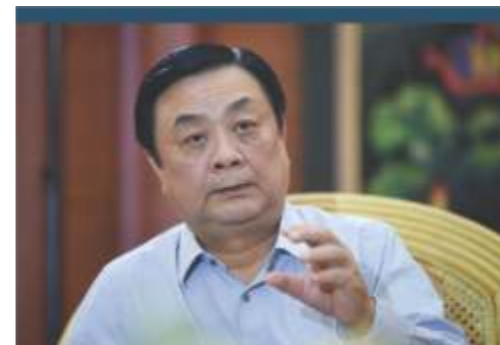
Hợp tác xã nông nghiệp Việt Nam với nhiều mô hình liên kết, hợp tác trên cơ sở tôn trọng bản chất, các giá trị và nguyên tắc của hợp tác xã; không ngừng nâng cao thu nhập và chất lượng cuộc sống của các thành viên; đẩy mạnh cơ cấu lại ngành nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới.

ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN HTX NÔNG NGHIỆP NĂM 2023

Năm 2022, các hợp tác xã nông nghiệp Việt Nam đạt tăng trưởng tốt, vượt qua các khó khăn về sự gia tăng chi phí đầu vào. Cả nước có khoảng **19.500 hợp tác xã nông nghiệp** và **91** Liên hiệp hợp tác xã nông nghiệp (tăng 1.160 hợp tác xã và 12 Liên hiệp hợp tác xã so với năm 2021); có khoảng **60% hợp tác xã nông nghiệp hoạt động khá, tốt**. Doanh thu bình quân của 01 hợp tác xã nông nghiệp đạt khoảng 2,3 tỷ đồng/năm, lãi bình quân hợp tác xã nông nghiệp đạt 378 triệu đồng; thu nhập bình quân của lao động làm việc thường xuyên hợp tác xã nông nghiệp đạt 50 triệu đồng/năm. Cả nước có 2.297 hợp tác xã nông nghiệp đã thành lập doanh nghiệp trong hợp tác xã, **1.718 hợp tác xã ứng dụng công nghệ cao**, công nghệ số trong sản xuất, tương ứng 13% và 12% tổng số hợp tác xã nông nghiệp cả nước. Đặc biệt, đã có trên **4.339 hợp tác xã nông nghiệp đảm nhận bao tiêu nông sản**, bằng 24,5% tổng số hợp tác xã nông nghiệp,

tỷ lệ này trước năm 2015 chỉ là 5-7%; 6.925 chuỗi liên kết nông nghiệp. Bên cạnh đó các hợp tác xã nông nghiệp vẫn còn một số tồn tại, hạn chế đó là: Quy mô thành viên trung bình của một hợp tác xã nông nghiệp nhỏ và có xu hướng giảm dần; Vốn, doanh thu của các hợp tác xã ít; hạ tầng logistic phục vụ sản xuất, kinh doanh thiếu đồng bộ; khả năng tiếp cận, chính sách tín dụng, đất đai, vốn khó khăn; năng lực quản lý, quản trị sản xuất kinh doanh của các hợp tác xã còn hạn chế.

Nhằm tiếp tục thúc đẩy các hợp tác xã nông nghiệp phát triển, một số giải pháp cần triển khai thực hiện trong thời gian tới: (i) Thực hiện tốt **công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về bản chất, vị trí, vai trò** của hợp tác xã nông nghiệp trong phát triển nông nghiệp nông thôn; (ii) **Đổi mới, hoàn thiện cơ chế, chính sách khuyến khích**, hỗ trợ phát triển hợp tác xã nông nghiệp (*chính sách phát triển nguồn nhân lực, đất đai, tài chính, tín dụng, khoa học - công nghệ, thị trường, kết cấu hạ tầng*); (iii) **Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả** hoạt động của các hợp tác xã nông nghiệp như rà soát, sắp xếp lại các hợp tác xã hoạt động không hiệu quả; xử lý dứt điểm các hợp tác xã ngừng hoạt động, chờ giải thể và các hợp tác xã chưa chuyển đổi, tổ chức lại theo quy định của pháp luật; cơ cấu lại các hợp tác xã tín dụng, nhất là xử lý một số hợp tác xã tín dụng yếu kém; (iv) Tăng cường minh bạch trong quản lý nhà nước về hợp tác xã nông nghiệp, **ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số** trong quản lý, hoàn thiện hệ thống cơ sở dữ liệu về hợp tác xã nông nghiệp.

“Hợp tác xã là giải pháp đầu tiên trong các giải pháp để cơ cấu lại nền nông nghiệp, tổ chức lại sản xuất ở quy mô lớn hơn. Hợp tác xã sẽ tạo ra giá trị cao hơn, đa dạng hóa sản phẩm thay vì chỉ bán nông sản thô” - Phát biểu của Bộ trưởng Lê Minh Hoan tại Diễn đàn Nông dân hợp tác tổ chức ngày 7/4/2022 tại Tp. Hà Nội.

CÁC ĐIỂM NỔI BẬT VỀ DỰ ÁN LUẬT HỢP TÁC XÃ SỬA ĐỔI, GIẢI PHÁP ĐẤT ĐAI ĐỐI VỚI HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP

Nhằm tạo hành lang pháp lý thuận lợi, thông thoáng cho phát triển của các tổ chức kinh tế hợp tác, Dự án Luật HTX sửa đổi được xây dựng và tập trung vào các vấn đề trọng tâm sau:

(i) Hoàn thiện các quy định về bản chất HTX, phát triển thành viên HTX: Cá nhân từ 15 tuổi trở lên, tổ hợp tác, tổ chức không có tư cách pháp nhân; thành viên liên kết có góp vốn, thành viên liên kết không góp vốn.

(ii) Mở rộng phạm vi điều chỉnh và hoàn thiện các quy định về loại hình tổ chức kinh tế hợp tác, tổ chức đại diện: Bổ sung đối tượng tổ hợp tác và liên đoàn HTX; sửa đổi, bổ sung quy định rõ Liên minh HTX là gì; quy định rõ các nhiệm vụ của tổ chức đại diện đối với các tổ chức kinh tế hợp tác thành viên.

(iii) Mở rộng thị trường, nâng cao khả năng huy động vốn, tạo động lực cho HTX phát triển: Sửa đổi quy định giới hạn tỷ lệ giao dịch bên ngoài; sửa đổi, làm rõ quy định cá nhân, tổ chức có thể góp vốn bằng quyền sở hữu hoặc quyền tài sản khác; quy định hoạt động tín dụng nội bộ; bổ sung quy định hạch toán, kế toán riêng; bổ sung quy định về quỹ chung không chia; tăng tỷ lệ vốn góp tối đa của thành viên HTX từ 20% lên 30% vốn điều lệ, của thành viên liên hiệp HTX từ 30% lên 40% vốn điều lệ.

(iv) Hoàn thiện và nâng cao hiệu quả công tác quản trị, điều hành HTX: Bổ sung 01 chương về kiểm toán; quy định 02

mô hình quản trị đầy đủ, rút gọn; cho phép tổ chức Đại hội thành viên trực tuyến.

(v) Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trong lĩnh vực kinh tế tập thể: Bổ yêu cầu về Phương án sản xuất kinh doanh, về cấp con dấu; sử dụng số định danh cá nhân khi đăng ký kinh doanh; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin; bỏ quy định bắt buộc thành lập Hội đồng giải thể; bổ sung một Chương về chính sách phát triển đối với tổ chức kinh tế hợp tác.

Để những quy định đổi mới để phát triển các tổ chức kinh tế hợp tác được thực thi; các giải pháp hoàn thiện chính sách đất đai đối với các tổ chức kinh tế hợp tác cũng cần phải đồng bộ như:

- Rà soát, hoàn thiện quy hoạch đất đai ở địa phương, bố trí quỹ đất công phục vụ phát triển kinh tế nông thôn để giao hoặc cho các hợp tác xã nông nghiệp có nhu cầu thuê ổn định lâu dài;

- Xây dựng cơ chế khuyến khích tích tụ, tập trung ruộng đất sản xuất kinh doanh, hình thành chuỗi liên kết để thúc đẩy sản xuất nông nghiệp quy mô lớn;

- Xây dựng nguyên tắc góp vốn bằng quyền sử dụng đất, điều kiện góp vốn, giá trị vốn góp; ưu tiên giao đất, cho HTX nông nghiệp thuê đất để xây dựng trạm thu mua, nhà kho, xưởng sơ chế, chế biến; hỗ trợ HTX nông nghiệp tiền thuê đất, thuê mặt nước của hộ gia đình, cá nhân không phải là thành viên HTX để thực hiện dự án liên kết./.

Lưu ý yêu cầu phải thế chế hóa được Nghị quyết 20-NQ/TW về khuyến khích hợp tác xã huy động nguồn lực đất đai từ các thành viên của tổ chức kinh tế hợp tác và thuận lợi cho việc tiếp cận đất đai. Khi đó, cần quy định trong luật "chính quyền các cấp phải quan tâm bố trí để cho các hợp tác xã tiếp cận được đất đai". - Phát biểu của Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ tại phiên họp chuyên đề pháp luật của Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi) sáng 20/9.

MỘT SỐ THÁCH THỨC VÀ GIẢI PHÁP CHUYỂN ĐỔI SỐ CHO CÁC HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP

Chuyển đổi số trong sản xuất nông nghiệp tạo cơ hội cho các Hợp tác xã nông nghiệp và người nông dân tiếp cận trực tiếp với khoa học công nghệ, công nghệ số, chuyển đổi số nhằm thúc đẩy các kênh kết nối tiêu thụ sản phẩm đầu ra, đầu vào trong các quy trình sản xuất sản phẩm của ngành nông nghiệp.

Tuy nhiên, chuyển đổi số trong hợp tác xã nông nghiệp là vấn đề mới do đó các HTX nông nghiệp sẽ gặp một số thách thức đó là: (i) Năng lực thành viên HTX còn nhiều hạn chế, do đại đa số cán bộ và thành viên HTX nông nghiệp là nông dân, trình độ nhận thức chưa cao; (ii) Hạ tầng kỹ thuật thực hiện chuyển đổi số như đường truyền internet; wifi, điện thoại thông minh ... còn hạn chế ở một số vùng nông nghiệp, nông thôn, các tổ chức kinh tế hợp tác đa phần áp dụng tự phát, thiếu các hướng dẫn, thiếu thống nhất trong sử dụng các nền tảng số; (iii) Sự hạn hẹp về tài chính của HTX nông nghiệp về kinh phí đầu tư máy móc

thiết bị như máy tính, thiết bị phun thuốc trừ sâu không người lái (Drone), xây dựng hệ thống quan trắc cảnh báo sự biến động của môi trường, biến đổi khí hậu, dịch bệnh; nhà màng, nhà lưới, hệ thống tưới phun tự động; công nghệ thiết bị trong sản xuất, thu hoạch và bảo quản, chế biến sản phẩm; mạng wifi; điện thoại thông minh; ... (iv) Mô hình kinh doanh của các HTX nông nghiệp đa dạng (trang trại, HTX, Tổ hợp tác) và có nhiều phương thức sản xuất kinh doanh khác nhau như trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản, lâm nghiệp, diêm nghiệp; (v) Chưa có cơ chế chính sách hỗ trợ các HTX nông nghiệp trong chuyển đổi số, nhất là hỗ trợ đào tạo nông dân ứng dụng công nghệ số; (vi) Thị trường công nghệ số và thiếu đội ngũ cán bộ tư vấn về chuyển đổi số; (vii) Thiếu kết nối 3 khu vực: Sản xuất (nông dân, HTX) - thông tin thị trường - quản lý sản xuất nông nghiệp.

Nhu cầu và cơ hội chuyển đổi số trong sản xuất nông nghiệp rất lớn (trên

19.000 HTX nông nghiệp, trên 29.000 tổ hợp tác, 90 liên hiệp HTX và hàng triệu hộ nông dân) cần có sự tham gia, phối hợp của các cơ quan ban, ngành từ Trung ương đến địa phương, đặc biệt các HTX nông nghiệp; một số giải pháp cần phải thực hiện: (1) Nâng cao nhận thức cho cán bộ và thành viên HTX nông nghiệp; (2) Phát triển hạ tầng, kết nối Internet bằng rộng chất lượng cao (hạ tầng mạng di động 4G, 5G, hạ tầng kết nối IoT); (3) Đẩy mạnh xây dựng cơ sở dữ liệu cho trên 19.000 HTX nông nghiệp như số hóa thổ nhượng, đất đai vùng nguyên liệu, chỉ dẫn địa lý, mã số vùng trồng; số hóa cây trồng, vật nuôi chủ lực; số hóa nguồn gen, giống có xác nhận, gen giống bản địa; số hóa quy trình chăm sóc cây trồng, vật nuôi; số hóa quá trình từ thu hoạch, bảo quản, sơ chế, chế biến, vận chuyển đến thị trường (online, offline); cung cấp các thông tin về thời tiết, thị trường đầu vào, đầu ra; kết nối với cổng dịch vụ công, quản lý nhà nước về hợp tác xã nông nghiệp; (4) thực hiện bảo hiểm nông nghiệp; (4) hỗ trợ rủi ro khi gặp thiên tai, dịch bệnh; thích ứng với biến đổi khí hậu; (5) xây dựng và hoàn thiện hệ thống chính sách phục vụ chuyển đổi số trong nông nghiệp./.

Kinh tế hợp tác, HTX phải chủ động thay đổi cơ bản phương thức sản xuất, kinh doanh, chuyển đổi số để thích nghi với tình hình phát triển mới là yêu cầu cấp thiết, không thể đảo ngược - Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính phát biểu chỉ đạo tại Diễn đàn Kinh tế hợp tác, hợp tác xã năm 2022 tổ chức ngày 23/9/2022

HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP TẠI MỘT SỐ ĐỊA PHƯƠNG

Ứng dụng công nghệ vào sản xuất trong các HTX vùng DTTS ở Thừa Thiên Huế

Nhằm hỗ trợ phát triển HTX nông nghiệp trên toàn tỉnh, nhất là vùng DTTS, tỉnh Thừa Thiên Huế đặc biệt quan tâm việc hỗ trợ ứng dụng, chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật và công nghệ, xúc tiến thương mại nhằm giúp các HTX tiếp cận thông tin, đầu tư cơ giới hóa vào sản xuất kinh doanh trong nông nghiệp, đưa phân bón hữu cơ vi sinh vào canh tác đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm; đồng thời thông tin, quảng bá sản phẩm, mở rộng thị trường.

Điển hình như ở Huyện A Lưới hiện đã hình thành nhiều HTX sản xuất quy mô lớn như ở thị trấn A Lưới, xã Phú Vinh, xã Nhâm, xã ARoàng... ứng dụng các công nghệ sản xuất, cập nhật thông tin mẫu mã, xu hướng mới vào các sản phẩm và gắn với các giá trị truyền thống đã mang lại giá trị sản phẩm, nâng cao khả năng cạnh tranh cho sản phẩm. Hiện có hơn 20% số HTX sử dụng các phần mềm ứng dụng về kế toán, thanh toán tiền điện, quản lý chợ, truy xuất nguồn gốc sản phẩm gắn vào SXKD, quản lý điều hành.

Từ nay đến năm 2025, tỉnh Thừa Thiên Huế tiếp tục hỗ trợ, khuyến khích người dân, các HTX ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp, đầu tư hình thành vùng sản xuất lúa, rau hữu cơ quy mô lớn, liên kết bao tiêu và chế biến sản phẩm chất lượng cao. Tỉnh cũng tập trung xây dựng các dự án phát triển chăn nuôi theo quy mô trang trại, gia trại ứng dụng công nghệ cao, hướng tới mục tiêu phát triển nông nghiệp bền vững, nâng cao thu nhập cho người nông dân

Kon Tum quan tâm bố trí, lồng ghép nguồn lực phát triển hợp tác xã nông nghiệp

Theo Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Kon Tum, đến nay toàn tỉnh hiện có 157 hợp tác xã hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp, tăng 31 hợp tác xã so với năm 2021. Trong năm 2022, lồng ghép các nguồn vốn từ các Chương trình Mục tiêu quốc gia, UBND tỉnh đã phân bổ kinh phí để các địa phương thực hiện; trong đó, ưu tiên hỗ trợ cho các hợp tác xã triển khai thực hiện. Cụ thể, hỗ trợ tập huấn, bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho cán bộ quản lý hợp tác xã 1,1 tỷ đồng; Hỗ trợ các hợp tác xã, tổ hợp tác thực hiện các dự án liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm theo chuỗi giá trị 29,273 tỷ đồng.

Để các hợp tác xã nông nghiệp phát triển hiệu quả hơn nữa, tỉnh xác định tập trung bố trí lồng ghép các nguồn lực hỗ trợ thúc đẩy thúc đẩy hợp tác xã nông nghiệp tham gia liên kết với doanh nghiệp và các hộ nông dân; Đẩy mạnh hỗ trợ hợp tác xã nông nghiệp kết nối thị trường đầu vào, đầu ra, liên kết chuỗi giá trị, ứng dụng khoa học công nghệ thông qua nhiều hình thức khác nhau như: các diễn đàn kết nối nông sản, phiên chợ, hội chợ xúc tiến thương mại, xây dựng trang web, sàn giao dịch (truyền thống, điện tử), hỗ trợ xây dựng cửa hàng bán và giới thiệu sản phẩm nhằm đẩy mạnh cung ứng vật tư và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp.

Bắc Giang phát triển Hợp tác xã trở thành nhân tố chính trong sản xuất và xây dựng các sản phẩm OCOP

Trước kia, làm sản phẩm OCOP phần lớn là các hộ gia đình, nhưng hiện nay tỉnh Bắc Giang có trên 80% đối tượng tham gia là các doanh nghiệp, HTX. Trong 155 sản phẩm đạt OCOP của tỉnh Bắc Giang thì có **127/155 sản phẩm của 86 HTX/109 chủ thể**; Điều này chứng minh cho vai trò chủ đạo của loại hình HTX trong Chương trình OCOP tại tỉnh Bắc Giang, cho thấy các HTX trên địa bàn tỉnh là nhân tố chính, là động lực, là đòn bẩy để thực hiện chương trình OCOP và phù hợp với mục tiêu quan trọng thứ nhất của Chương trình OCOP là phát triển các hình thức tổ chức sản xuất kinh doanh để phát triển sản xuất đồng bộ, đẩy mạnh quảng bá và xây dựng thương hiệu, tập trung nâng cao chất lượng sản phẩm, để nâng cao giá trị gia tăng.

Để tiếp tục phát huy tốt vai trò của THT, HTX trong sản xuất và tiêu thụ các sản phẩm OCOP trên địa bàn tỉnh trong thời gian tới, Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Bắc Giang tiếp tục phối hợp với các tổ chức chính trị - xã hội, các sở, ngành có liên quan tuyên truyền vận động hội viên, nông dân tích cực tham gia, thành lập các THT, HTX. Tăng cường công tác tập huấn để nâng cao năng lực quản lý, điều hành hoạt động của các THT, HTX. Chú trọng phát triển các mô hình THT, HTX nông nghiệp, dịch vụ nông nghiệp gắn liền với các sản phẩm ngành nghề nông thôn đặc trưng, các sản phẩm chủ lực của tỉnh và sản phẩm OCOP. Khuyến khích các THT, HTX tăng cường liên kết để tăng quy mô sản xuất, tạo ra sản phẩm hàng hóa đủ lớn, có sức cạnh tranh đáp ứng nhu cầu thị trường. Cùng với đó, bản thân các HTX cũng cần chủ động phát huy nội lực, liên kết để phát triển sản xuất đồng bộ, đẩy mạnh quảng bá và xây dựng thương hiệu, tập trung nâng cao chất lượng sản phẩm, để nâng cao giá trị gia tăng.

MỘT NĂM TRIỂN KHAI ĐỀ ÁN THÍ ĐIỂM XÂY DỰNG VÙNG NGUYÊN LIỆU NÔNG, LÂM SẢN ĐẠT CHUẨN PHỤC VỤ TIÊU THỤ TRONG NƯỚC VÀ XUẤT KHẨU GIAI ĐOẠN 2022-2025

Đề án thí điểm xây dựng vùng nguyên liệu nông, lâm sản đạt chuẩn phục vụ tiêu thụ trong nước và xuất khẩu giai đoạn 2022-2025 được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phê duyệt ngày 25/3/2022 tại Quyết định số 1088/QĐ-BNN-KTHT với mục tiêu hình thành 05 vùng sản xuất nguyên liệu sản phẩm nông, lâm nghiệp quy mô hàng hóa tập trung, hiện đại, ứng dụng công nghệ tiên tiến trên cơ sở liên kết bền vững giữa các HTX nông nghiệp với các doanh nghiệp chế biến, tiêu thụ nhằm thúc đẩy nhanh, hiệu quả và bền vững quá trình cơ cấu lại ngành nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới. Phát triển và nâng cao vai trò và hiệu quả hoạt động của các HTX nông nghiệp trong chuỗi giá trị nông nghiệp, đáp ứng yêu cầu về chất lượng và giảm giá thành sản phẩm nguyên liệu đầu vào phục vụ chế biến và tiêu thụ. Tăng thu nhập, góp phần cải thiện đời sống của người dân địa phương. Kết quả bước đầu sau 1 năm triển khai Đề án như sau:

Về đầu tư kết cấu hạ tầng liên kết vùng hỗ trợ hợp tác xã phát triển vùng nguyên liệu: Bộ Nông nghiệp và PTNT đã phê duyệt dự án “Đầu tư kết cấu hạ tầng hỗ trợ hợp tác xã phát triển vùng nguyên liệu” tại Quyết định số 3325/QĐ-BNN-XD ngày 05/9/2022. Ban quản lý các dự án nông nghiệp (chủ đầu tư) đang phối hợp với các đơn vị tư vấn **khảo sát lập bản vẽ thiết kế** và dự toán các công trình để hoàn thiện hồ sơ trình Bộ phê duyệt thiết kế bản vẽ thi công và dự toán công trình trong thời gian tới.

Về tập huấn nâng cao năng lực HTX, nông dân, tổ KNCD: Cục Kinh tế hợp tác và PTNT đã phối hợp với Trung tâm Khuyến nông Quốc gia và Sở Nông nghiệp và PTNT các tỉnh xây dựng kế hoạch đào tạo, tập huấn tổ chức 522 lớp cho 03 đối tượng: HTX, nông dân và tổ KNCD; Trong đó năm 2022 đã tổ chức được 03 lớp cho nông dân; 32 lớp cho tổ khuyến nông cộng đồng.

Về cấp mã số vùng trồng cho các cây trồng vùng nguyên liệu: Cục KTHT đã phối hợp với Cục Bảo vệ thực vật, Sở Nông nghiệp và PTNT xây dựng Kế hoạch cấp mã số vùng trồng cho các địa phương, doanh nghiệp và 273 HTX tham gia liên kết tiêu thụ sản phẩm trong vùng nguyên liệu.

Về triển khai thực hiện các dự án khuyến nông và khuyến nông cộng đồng: Trung tâm Khuyến nông Quốc gia bố trí triển khai thực hiện 14 dự án, mô hình khuyến nông tại các tỉnh vùng nguyên liệu; riêng năm 2022 đang triển khai thực hiện 05 dự án, mô hình.

110 tổ khuyến nông cộng đồng trong đề án được thành lập với 627 thành viên tham gia (26 tổ do Trung tâm Khuyến nông Quốc gia thành lập và 84 tổ do các tỉnh thành lập).

Về thí điểm các chính sách tín dụng theo liên kết chuỗi và bảo hiểm nông nghiệp cho các sản phẩm vùng nguyên liệu: Cục Kinh tế hợp tác và PTNT đã phối

hợp với Ngân hàng Nông nghiệp và PTNT và Công ty Bảo hiểm ABIC xây dựng chương trình hợp tác, kế hoạch triển khai xuống các địa phương để tổ chức thí điểm thực hiện hỗ trợ HTX, doanh nghiệp...

Về chuyển đổi số trong vùng nguyên liệu: Cục Kinh tế hợp tác và PTNT đã phối hợp với 4 Công ty công nghệ số: Công ty TNHH Sorimachi Việt Nam; Liên hiệp HTX Kinh tế số Việt Nam; Công ty Cổ phần Đầu tư Digital Kingdom; Công ty NeoTiq Sài Gòn triển khai mở các lớp tập huấn cho cán bộ tỉnh, huyện và các HTX, doanh nghiệp sử dụng các phần mềm như kế toán, nhật ký điện tử facefarm, phần mềm egap, phần mềm truy xuất nguồn gốc...

Về tổ chức thực hiện

Thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Đề án vùng nguyên liệu và Đề án Tổ khuyến nông cộng đồng, trong đó Thứ Trưởng Trần Thanh Nam làm trưởng ban và thành viên là Lãnh đạo UBND các tỉnh tham gia đề án và lãnh đạo các Tổng cục, cục, vụ, đơn vị thuộc Bộ.

Đã có 10 tỉnh thành lập Ban Chỉ đạo Đề án vùng nguyên liệu và Đề án Tổ khuyến nông cộng đồng của tỉnh; các tỉnh đều ban hành Kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện Đề án.

Cục Kinh tế hợp tác và PTNT thành lập các Tổ công tác phụ trách theo địa bàn từng vùng; từng tỉnh.

*Cơm sầu vàng rộm, bắt mắt
Mùi thơm đặc trưng, nổi bật
Vị ngọt tự nhiên, béo vừa phải*

Hợp tác xã cây ăn trái Bàu Đồn tỉnh Tây Ninh với nhiều hoạt động gia tăng giá trị sầu riêng

Hợp tác xã Bàu Đồn có địa chỉ tại xã Bàu Đồn, huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh, HTX được thành lập năm 2020, với tổng số 32 thành viên với khoảng 35 ha diện tích sầu riêng (trong đó 20 ha được cấp chứng chỉ VietGAP và 15 ha đang trong quá trình làm thủ tục để chứng nhận VietGAP). Sản lượng sầu riêng hàng năm đạt 700 tấn.

Sản phẩm sầu riêng chủ yếu của HTX là giống Ri 6 được người tiêu dùng Việt Nam ưa chuộng. Sầu riêng Bàu Đồn được đánh giá có chất lượng ngon nhất trên thị trường, giá sầu riêng Bàu Đồn luôn cao hơn giá sầu riêng trồng ở các tỉnh khác khoảng 2.000 - 3000 đồng/kg.

Điểm nổi bật của hợp tác xã thời gian vừa qua đã tập trung nhiều hoạt động phát triển thị trường tiêu thụ cho thành viên hợp tác xã: Thiết kế nhãn mác sản phẩm tiến tới xây dựng thương hiệu cho sản phẩm sầu riêng của HTX; xây dựng trang Web cho HTX; thiết kế nhãn hiệu, bao bì, bộ nhận diện thương hiệu cho các sản phẩm của HTX; xây dựng hệ thống truy xuất nguồn gốc sản phẩm; tham gia hội trợ, triển lãm trong nước nhằm quảng bá sản phẩm sầu riêng của hợp tác xã với người tiêu dùng; xây dựng kênh bán hàng online...

“HTX Bàu Đồn tham gia Dự án “Hỗ trợ phát triển các hợp tác xã kinh doanh hiện đại cho các nông hộ nhỏ” do Tổ chức Nông nghiệp và Lương thực của Liên hợp quốc (FAO) tài trợ, Viện Chính sách và

Chiến lược nông nghiệp và PTNT phối hợp Cục Kinh tế hợp tác và PTNT triển khai.

HTX nông nghiệp sinh thái Nà Sản (xã Hát Lót, huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La)

Sơn La hiện là vựa hoa quả lớn nhất miền Bắc, với tổng diện tích cây ăn quả hơn 80.000 ha. Với đặc thù là tỉnh có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống, trình độ nhận thức và canh tác của người dân nhiều vùng còn hạn chế. Vì vậy, một trong những giải pháp được Sơn La đẩy mạnh là thành lập các HTX nông nghiệp an toàn, qua đó gắn kết các thành viên và từng bước chuyển đổi ý thức, nhận thức của người dân trong khâu sản xuất để làm ra các sản phẩm sạch, an toàn, đáp ứng các tiêu chí xuất khẩu.

Tại xã Hát Lót huyện Mai Sơn, khi chưa có Hợp tác xã Nông nghiệp sinh thái Nà Sản, hơn 10 hộ dân nông nghiệp ở đây chỉ trồng cây ăn quả theo hướng tự phát với năng suất, sản lượng thấp, phụ thuộc nhiều vào điều kiện thời tiết, còn đầu ra lại rất bấp bênh, bị thương lái ép giá.

Hợp tác xã nông nghiệp Nà Sản được thành lập vào tháng 4/2018, hiện có 11 thành viên, với hơn 15 ha đất nông nghiệp trồng các loại cây ăn quả như: Cam đường Canh, nhãn ghép, thanh long ruột đỏ, dâu tây và bưởi Diễn. ..Trong đó, cam là cây trồng chủ lực, tạo nên thương hiệu nổi tiếng của xã Hát Lót.

Ngay khi đi vào hoạt động, hợp tác xã đã khoanh vùng, trồng tập trung từng loại cây trên một diện tích nhất định để chăm sóc hữu cơ theo tiêu chuẩn VietGAP, sử dụng công nghệ tưới phun cục bộ, phòng

trừ sâu bệnh bằng vi sinh vật, tận dụng phụ phẩm nông nghiệp vào nuôi trùn quế tạo nguồn phân hữu cơ... hợp tác xã còn kết hợp làm du lịch, thu hút được nhiều du khách và nhất là học sinh đến trải nghiệm, làm giàu thêm kiến thức sống.

Để giải quyết khó khăn tiêu thụ nông sản cho người dân trong khu vực, HTX đã tiến hành đăng ký thương hiệu cho các nông sản chủ yếu và liên kết với các chuỗi cửa hàng thực phẩm sạch ở các tỉnh, thành phố trong vùng như Hà Nội, Quảng Ninh, Hải Phòng... Trong nâng cao giá trị gia tăng của chuỗi nông sản tiêu thụ, trước khi xuất bán, hợp tác xã còn sơ chế, phân loại để chọn ra các sản phẩm chất lượng cao, phù hợp với yêu cầu của người tiêu dùng.

Với hướng hoạt động sản xuất kinh doanh trên đây, những sản phẩm làm ra của HTX đều đạt chất lượng tốt, đồng đều với giá thành giảm so với trước khi vào HTX. Trong chuỗi giá trị nông sản trước ngày xuất bán, HTX đã phân loại, sơ chế, dán tem mác và đóng thùng đúng quy cách, bán trực tiếp cho nhà tiêu thụ theo hợp đồng nên giá trị sản phẩm tăng cao hơn từ 40% đến 83,3% so với những năm trước, không trồng theo quy chuẩn và bán buôn cho các thương lái. Tuy quy mô nhỏ, nhưng HTX đã góp phần thiết thực tạo vùng cây ăn quả tập trung, giúp phát triển kinh tế, cải thiện đời sống và xây dựng NTM giàu đẹp ở huyện Mai Sơn.

MỘT SỐ HOẠT ĐỘNG, SỰ KIỆN NỔI BẬT VỀ KINH TẾ HỢP TÁC TRONG LĨNH VỰC NÔNG NGHIỆP NĂM 2022

1. Hội nghị triển khai Đề án thí điểm xây dựng vùng nguyên liệu nông, lâm sản đạt chuẩn phục vụ tiêu thụ trong nước và xuất khẩu giai đoạn 2022 - 2025 và Đề án Nâng cao hiệu quả hoạt động công tác khuyến nông trên cơ sở kiện toàn mô hình tổ chức khuyến nông cộng đồng tổ chức ngày 29/3/2022 tại Tp. Hồ Chí Minh.

2. Hội thảo xin ý kiến dự thảo Nghị quyết của Chính phủ về phát triển HTX nông nghiệp phục vụ cơ cấu lại ngành nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 tổ chức ngày 21/3/2022 tại Hà Nội theo hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến.

3. Diễn đàn Nông dân hợp tác liên kết trong sản xuất kinh doanh nông nghiệp chào mừng 76 năm ngày Hợp tác xã Việt Nam.

Ngày 07/4/2021, Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn phối hợp với Hội Khoa học phát triển nông thôn Việt Nam đã tổ chức Diễn đàn nhằm giao lưu, chia sẻ thông tin và kỷ niệm 76 năm ngày Hợp tác xã Việt Nam cũng như thảo luận về kế hoạch hỗ trợ phát triển nhóm 66 hợp tác xã nông nghiệp. Diễn đàn đã vinh dự đón tiếp Bộ trưởng Lê Minh Hoan tham dự và có bài phát biểu truyền cảm hứng về ý nghĩa, định hướng phát triển hợp tác xã nông nghiệp.

4. Hội thảo thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong nông nghiệp Đồng bằng sông Cửu Long

Ngày 20/5/2022, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ) tổ chức hội thảo Thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong nông nghiệp Đồng bằng sông Cửu Long. Hội thảo nhằm tạo không gian chung cho các doanh nghiệp, hợp tác xã trong lĩnh vực nông nghiệp thực phẩm, các đối tác quốc tế và cơ quan nhà nước cùng trao đổi các cơ hội hợp tác cụ thể, thảo luận về các ưu tiên và mục tiêu cho tương lai của nông nghiệp Đồng bằng sông Cửu Long. Đây là một hoạt động quan trọng của Dự án Trung tâm Đổi mới sáng tạo xanh trong nông nghiệp và thực phẩm Việt Nam (GIC Việt Nam) do Cục Kinh tế hợp tác và PTNT là chủ dự án - một dự án hỗ trợ các đổi mới sáng tạo trong chuỗi giá trị lúa gạo và xoài.

5. Hội thảo “Tham vấn về một số nội dung và yêu cầu sửa đổi Luật Hợp tác xã đối với khu vực hợp tác xã trong lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn”.

Ngày 12/7/2022, Cục Kinh tế hợp tác và PTNT (Bộ Nông nghiệp và PTNT) phối hợp với Cục Phát triển Hợp tác xã (Bộ Kế hoạch và Đầu tư) và Sở Nông nghiệp và

PTNT tỉnh Hà Nam tổ chức Hội thảo tại tỉnh Hà Nam.

Tại hội thảo, các nội dung, thông tin được quan tâm thảo luận nhằm hướng tới việc hoàn thiện hơn nữa môi trường pháp lý cho HTX, cho lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn như: đề xuất Chính phủ có những quy định cụ thể về HTX nông nghiệp; chủ trương mở rộng đối tượng THT và liên đoàn trong nông nghiệp; các quy định về thành viên, thành viên liên kết, phân phối thu nhập; quy định tỷ lệ sử dụng dịch vụ phục vụ thành viên; kiểm toán hay kiểm toán nội bộ quy định như nào; các nội dung về chính sách ưu đãi hỗ trợ đối với HTX nông nghiệp nông thôn....

6. Hội nghị triển khai Đề án nâng cao năng lực hợp tác xã nông nghiệp thích ứng với biến đổi khí hậu vùng Đồng bằng sông Cửu Long giai đoạn 2021-2025

Ngày 22/11/2022, Bộ Nông nghiệp và PTNT đã phối hợp với UBND thành phố Cần Thơ đã tổ chức Hội nghị triển khai Đề án nâng cao năng lực hợp tác xã nông nghiệp

thích ứng với biến đổi khí hậu vùng Đồng bằng sông Cửu Long, giai đoạn 2021-2025.

Hội nghị nhằm thống nhất kế hoạch triển khai, giúp các cơ quan, tổ chức từ Trung ương đến địa phương xác định vai trò, nhiệm vụ của đơn vị mình để triển khai thực hiện Đề án đạt hiệu quả, đồng thời giúp các HTX nông nghiệp, nông dân, doanh nghiệp nâng cao nhận thức, cách làm trong việc tham gia thực hiện Đề án được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 854/QĐ-TTg ngày 19-7-2022.

7. Lễ ký kết Thỏa thuận hợp tác phát triển chuỗi giá trị dược liệu

Ngày 06/9/2022, Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn (Bộ Nông nghiệp và PTNT); Cục Quản lý Y dược cổ truyền (Bộ Y tế); Công ty cổ phần dược Nam Hà đã tổ chức Lễ ký kết Thỏa thuận hợp tác phát triển chuỗi giá trị dược liệu.

Lễ ký kết nhằm mục đích hợp tác phát triển vùng trồng cây dược liệu Quốc gia tại các tỉnh phía Bắc và Tây Nguyên phục vụ sản xuất trong nước và xuất khẩu, phát triển nguồn tiềm năng cây dược liệu của Việt Nam, tạo công ăn việc làm ổn định cho người nông dân, thành viên của các hợp tác xã, tổ nhóm nông dân người dân tộc thiểu số và phát triển kinh tế.